

FYLAKRA

**maandblad
rond de
utrechtse
fysika**

JAARGANG 27, nummer 1

FYLAKRA wordt uitgegeven door de vakgroepen en afdelingen van de natuurkunde aan de Rijksuniversiteit Utrecht.

27 jaargang, nummer 1 januari 1983.

Redactie: H.L. Buerman, G.J. Hooyman, G. Nienhuis,
A. van Nieuwpoort, P. de Wit.

Foto's: H.W. Smit (IVON)

Drukwerk: huisdrukkerij Transitorium I

klein Journaal

Algemeen Fysisch Colloquium Rijksuniversiteit Utrecht

januari - mei 1983

donderdag 20 januari: Prof.dr.M.J.van der Wiel
(Amsterdam)
"Het opwekken van vacuüm-
ultraviolet licht met lasers".

donderdag 17 februari:Drs.J.H.C. van der Veer
(Dodewaard)
"Procesanalyse in nucleaire
en conventionele elektrici-
teitscentrales door middel
van ruisanalyse".

Plaats: Transitorium I, rode zaal, Leuvenlaan 21,
Utrecht

Tijd : 16.00 uur.

Promoties

10 januari 1983: Drs.P.C.H. Martens
promotores : Dr.H.G. van Bueren
Prof. dr.A.G. Hearn

12 januari 1983: Drs.A.A. de Jong
promotor: Prof.dr.C.Th.J. Alkemade

26 januari 1983: Drs.J.M. Valeton
promotor: Prof.dr.M.A. Bouman

16 februari 1983 drs. A. Duijveman
promotores; prof.dr. M. Kuperus
prof.dr. C. de Jager

Uit dienst: per 01-09-82

de heer dr. W.M. Kloet, vakgroep Theorie (FOM)

Mw. H. Knoop, vakgroep Sterrenkunde

Mw. A.G. Schwering, vakgroep Didactiek (PLON)

Uit dienst: per 15-09-82

dr. A.G.M. van Hees, vakgroep Kernfysica (FOM)

Uit dienst: per 23-09-82

Mw. C. v.d. Velde-Boelee, vakgroep IVON

Uit dienst: per 01-10-82

Mw. A.J. Schoots-Geurtse, afd. boekhouding

dr. C.J. van der Poel, vakgroep Kernfysica (FOM)

dr. W. Westera, vakgroep fluctuatieverch. (FOM)

Uit dienst: per 28-11-82

Mw. dr. D. Chmielewska, vakgroep Kernfysica (FOM)

Uit dienst: per 15-12-82

drs. W.J. Ventevogel, vakgroep Theorie

Uit dienst: per 01-01-83

Mw. dr. L. Zybert-Zastawniak, vakgroep Kernfysica
(FOM)

Doctoraal examens Experimentele Natuurkunde:

13 december 1982.

I.A. Bos, P.C.N. Crouzen(cum laude),
E.A.J.M. Offermann, W.R. Roest, C.C.G. Visser,
R. Woltjer(cum laude), en R.L. van der Woude.

Personalia

In dienst getreden: per 01-09-82

de heer drs. J.J.L. Horikx, promovendus bij de vakgroep Vaste Stof

In dienst getreden: per 01-10-82

de heer drs. H.F.F. Jos, promovendus bij de vakgroep fluctuatievervalsingen.

In dienst getreden: per 01-11-82

Mw. A.M. Buijs, administratief medewerkster bij de boekhouding

de heer drs. M. Mack, promovendus bij de vakgroep Atoom- en Molecuulfysica (FOM-verband)

de heer drs. L. Moorman, promovendus bij de vakgroep Atoom- en Molecuulfysica (FOM-verband)

Mw. M.L. van der Weijden, administratief medewerkster bij de vakgroep IVON

In dienst getreden: per 15-11-82

de heer ir. K.M.H. Maessen, promovendus bij de vakgroep Technische Natuurkunde (FOM-verband)

de heer ir. R. van den Berg, promovendus bij de vakgroep Medische- en Fysiologische Fysica (ZWO-verband)

In dienst getreden: per 01-12-82

Mw. F.F.C.M. Rotteveel, administratief medewerkster bij de vakgroep Didactiek (PLON)

PROMOTIE ANDRÉ DE JONG
12 JANUARI 1983

Na⁺ionen in vlammen
door botsingen met N₂: *ionisatie-
doorsneden in bundels??*² Ladder climb-
ing model. Geboren 24 - 10 - '43 in Utrecht;
Christelijk Lyceum; matroos bij de grote
vaart; artillerist. Technische natuurkunde, wis-
kunde, medisch-fysisch praktikum. Gepland - nau-
welijks. Geplant - volkstuin, diepvrieskist, Varken-
markt. ABC van de liefde: Anja, Biny, Cristel. Peuken,
as en bruine vlekken alom. EDO-5 - goalgetter, beurse
benen. Stelling 14: de bal is niet rond. Nieuwe chef =
voetbalmaat; CDA ≠ Christ.Demokr.Appel. Stelling 10: de
computer is wel betrouwbaar, de programmatuur vaak niet.
Publikatie over bescherming van applicatieprogrammatuur.
God is maat van alle dingen: voorzitter van Prot. Chr.
Schoolvereniging te Vianen. Evolutie: elektrodeloze ont-
ladingslampen, holle kathodelampen, gepulste dye laser,
kontinue laser - climbing up. Frekwentieverdubbeling,
hogere nivo's van kalium - cascading down.

Na^{*} + Na^{*} → Na₂⁺ : „it" meets „it" : associatieve
ionisatie: serendipity!!

*ja dus: 'ionisatie-doorsneden voor Na⁺
èn voor Na₂*

sol natrii illustra nos

met excuses aan Eric Satie
en Paul van Ostayen

fvdv.

BEZUINIGING.

Na een week bezuinigingsvacantie, om te besparen op de verwarming, was ik toch nieuwsgierig of dit werkelijk zo was.

Daarom heb ik vóór de vakantie een thermograaf in een van de lokalen van het KVS-gebouw opgesteld.

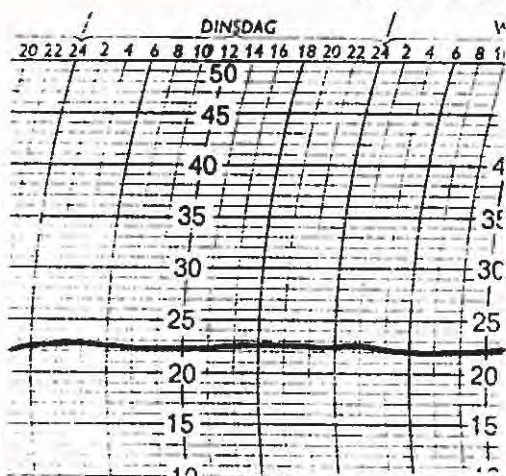
En ja hoor, wat bleek na de vakantie, de pienteren onder U zullen al wat warmte voelen, de verwarming is helemaal niet uit geweest.

Het bleek zelfs dat de verwarming dag en nacht heeft aangestaan.

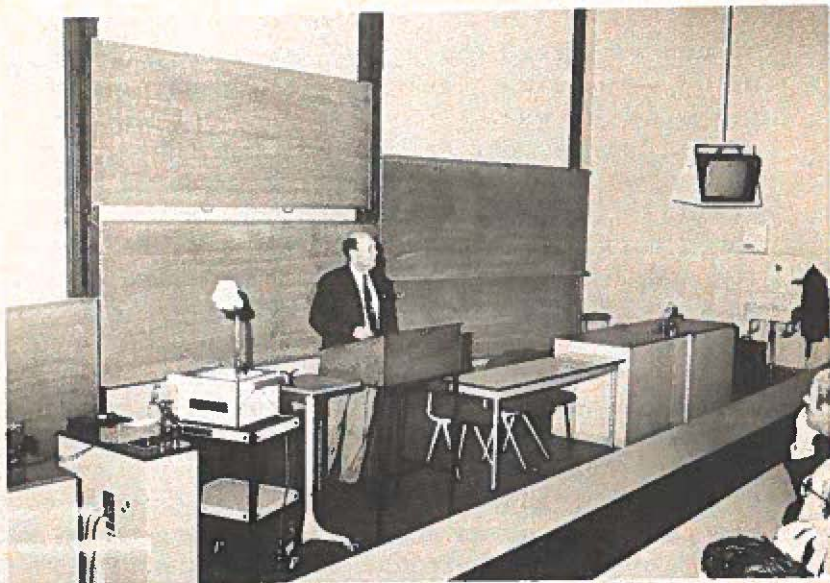
In dit lokaal is het constant tussen de 22° en 23° geweest.

Trouwens ook voor de vakantie was de verwarming dag en nacht aan. Binnenkort zullen er wel weer een paar lampen van 40 watt in de gangen van het KVS-gebouw worden uitgedraaid om te bezuinigen zodat we helemaal in het donker onze weg moeten vinden.

Huub Wouterse.

Eén dag uit de bezuinigingsvacantie.

FYLAKON EXCURSIE OP 11 MEI 1983.

Onze jaarlijkse excursie zal dit keer plaatsvinden bij de Koninklijke Marine te Den Helder.

Het programma voor de dag is als volgt:

Vertrek om 07.45 uur (aanwezig 07.30 uur) van het Princetonplein voor het gebouw Exp. Fysica.

Aankomst: + 10.00 uur op het haventerrein te Den Helder (koffie + cake)

10.30 uur voordracht over taken en middelen der Koninklijke Marine

12.15 uur lunch pauze (nasi maaltijd)

14.00 uur bezoek marine museum

15.00 uur rondvaart door de marinehaven per marinesleepboot (indien mogelijk bezoek aan marineschip)

16.00 uur vertrek naar Utrecht

+ 18.00 uur aankomst Princetonplein.

De kosten voor deze excursie bedragen f.17,50.

OPGEVEN VOOR 31 JANUARI A.S. bij Chris Fafieanie, Hoofdmagazijn, gebouw Exp. Fysica.

gesteld.

Het lijkt er de laatste tijd op dat de verantwoording zo dikwijls wordt gevraagd dat de onderzoeker in de positie komt van een politicus in een permanente verkiezingsstrijd. Het gaat niet meer om de kwaliteit van de ideeën, het gaat erom of je ze goed weet te verkopen. Niet wat je tot stand brengt telt, maar hoe je overkomt. De voortdurende stroom van aanvraagformulieren en evaluatie-rapporten wijzen onmiskenbaar op een complot dat erop gericht is de onderzoekers zo efficiënt mogelijk van hun werk af te houden.

Stel daar het beeld van de ivoren toren eens tegenover. Dit beeld wijst op afstandelijkheid en belangeloosheid, twee voor het onderzoek wezenlijke eigenschappen. Bovendien duidt de toren op een verheven positie, die nodig is voor een goed overzicht. En tenslotte beeldt het ivoor duurzaamheid uit. Als alleen het onmiddellijke succes telt, als onderzoek met een onzekere uitkomst geen kans meer krijgt, dan holt ieder nog slechts koortsachtig mee met de mode van de dag, die zeker morgen weer verouderd zal zijn.

Het is nu niet de tijd om misprijzend te spreken over ivoren torens. We hebben ze hard nodig. De samenleving moet er op toezien dat daar hard wordt gewerkt, en dan niet aan het aanprijzen van het onderzoek dat verricht zou kunnen worden, maar aan het onderzoek zelf. Het nu nog steeds hameren op de gevaren van de ivoren-toren-mentaliteit is als het waarschuwen voor zwaarlijvigheid tijdens hongersnood. De grootste gevaren zijn die waarvoor we *niet* voortdurend gewaarschuwd worden.

Gerard Nienhuis

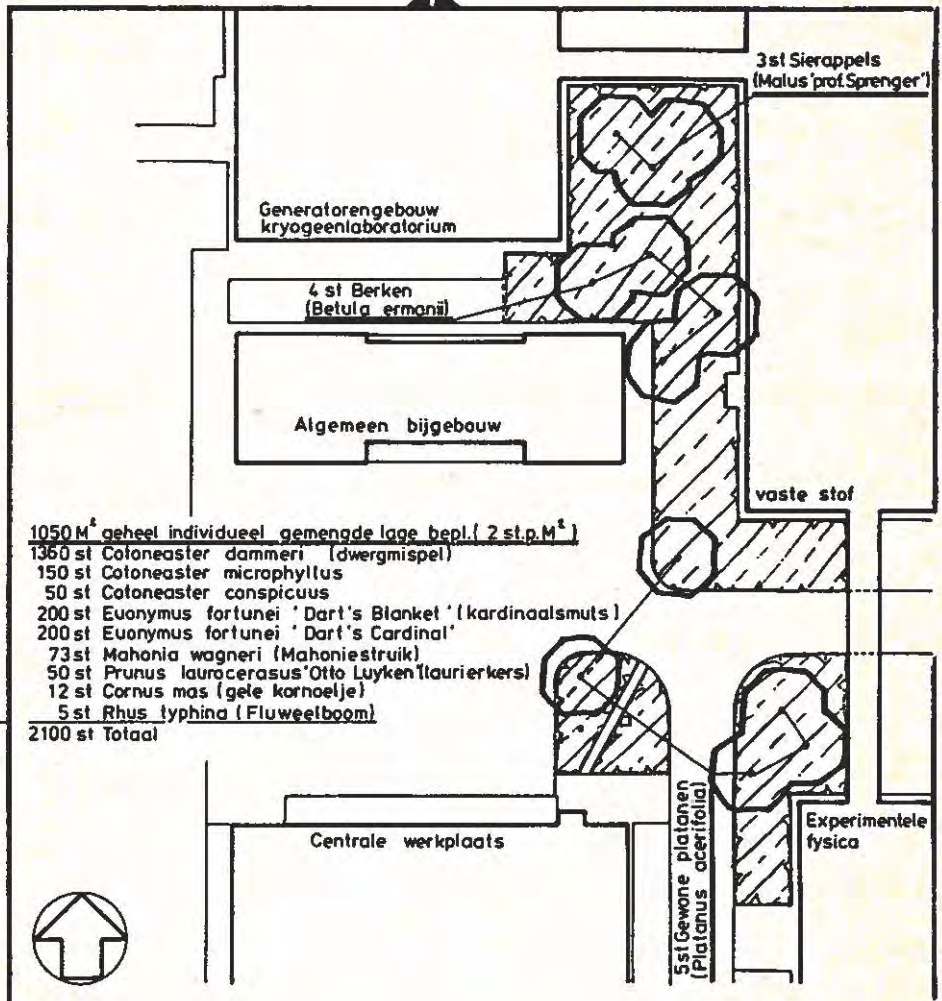
PLEIDOOI VOOR DE IVOREN TOREN

Ik ben dol op gemeenplaatsen, op uitspraken die iedereen al kent, waarvan de juistheid nauwelijks bestreden wordt, en die praktisch zijn om een leegte in het gesprek te vullen. Bovendien zijn ze aardig om in te prikken. Hun schijnbare vanzelfsprekendheid wil er dan wel eens in een zucht van verraste opluchting uitlopen. Een gemeenplaats die al jaren meegaat is de volgende:

De wetenschapper moet uit zijn ivoren
toren afdalen.

(Voor het gebruik van het afzichtelijke woord wetenschapper bied ik graag mijn verontschuldiging aan. In Van Dale zult U het tevergeefs zoeken. Maar wie weet, in een volgende uitgave zou het nog wel eens kunnen verschijnen, naar ik dan hoop met de enige consequente omschrijving: iemand die wetenschap.)

Met de aangehaalde uitspraak wordt meestal bedoeld dat het wetenschappelijk werk ten dienste moet staan van de samenleving die er de middelen voor verschaft. Daarbij wordt dan vaak gedacht aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken, liefst ten behoeve van machteloze, en als het even kan 'onderliggende' groepen. Nu zal ik de laatste zijn om het belang van probleem-oplossend onderzoek te ontkennen. De medische wetenschap is daarvan misschien het meest opvallende voorbeeld. Ook lijkt het alleszins redelijk dat verantwoording wordt gevraagd van de besteding van middelen die aan het wetenschappelijk bedrijf ter beschikking worden gesteld. Daartoe is het zeker nodig dat de onderzoeker af en toe zijn beschutte werkplaats verlaat om te zien van welke samenleving hij deel uitmaakt, en om uiteen te zetten wat hij heeft gedaan. Daarna moet hij echter als de gesmeerde bliksem de toren weer in, vooropgesteld dat die niet inmiddels achter zijn rug ter discussie is

VAN DE GROENCOMMISSIE.

Tien jaar nadat de toenmalige "spontane" groencommissie het College van Bestuur verzocht had op het Princetonplein bomen te laten planten, staan ze er! De groencommissie meende dat ook de ruimte tussen Experimentele Fysica, de Subcentrale Werkplaats, het Generatorengebouw en Vaste Stof van een passende beplanting moest worden voorzien.

Daartoe hebben twee deskundige leden van de commissie een ontwerp voor een beplantingsplan gemaakt, waarvan men de weerslag op nevenstaande tekening ziet. De groencommissie zou gaarne willen weten of dit plan de instemming van de bewoners van het Fysica-complex heeft.

Ieder die kritiek of andere ideeën heeft, wordt verzocht die mij voor 15 februari 1983 kenbaar te maken. Het is duidelijk dat ik, verwijzend naar de eerste zin en naar de financiële zorgen van het ogenblik, bij niemand illusies behoeft te wekken over verwezenlijking op korte termijn.

P. Ullersma

Daarnaast vind ik het een prettige gedachte, dat ik een bijdrage lever aan de ont-grijzing van onze gemeenschap.

Ik bedoel niet dat een subfaculteit als de onze niet gebaat is met de medewerking van een beperkt aantal senioren die full-time aanblijven op grond van hun uitstekende leidinggevende capaciteiten of van een grote mate van creativiteit, gepaard met dienovereenkomstige gemotiveerdheid.

Ook andere senioren, die wel degelijk plezier hebben in wetenschappelijk onderzoek en/of onderwijs, of in bestuur/beheer, zouden daarmee op inderdaad plezierige wijze moeten kunnen doorgaan.

Aan dat plezier hoeft een deeltijdse aanstelling echter geen afbreuk te doen en je verschaft wat ruimte voor de zo hoog nodige instroom en doorstroom van jong talent.

De vraag of het verantwoord en aantrekkelijk is om op deeltijd over te gaan kan ieder alleen maar voor zichzelf beantwoorden.

Zoals U wel begrepen hebt, ben ik er erg positief over.

A.D. Fokker (56)

DEELTIJDARBEID: ZO GEK NOG NIET!

Nu er van het subfaculteitsbestuur een enquête is uitgegaan om uit te vinden, onder andere, of er belangstelling is om op een deeltijdse aanstelling over te gaan, voel ik me een echte "trendsetter"; immers al drie jaar geleden heb ik mijn (toen nog) lectoraat omgezet in een 6/10 hoofdmedewerkerschap. Op verzoek wil ik daar wel wat over zeggen.

Die overgang heb ik destijds natuurlijk niet gedaan om de subfaculteit een plezier te doen.

De reden was, dat ik meer tijd wilde vrijmaken voor een aantal taken en functies die ik in ander verband geleidelijk op me was gaan nemen.

Anderzijds had mijn eigenlijke baan niet zo veel nieuws meer voor me in petto: al het leuke ervan had ik wel zo'n beetje gehad en ik had niet de verwachting dat ik nog belangrijke dingen in de academische wereld tot stand zou weten te brengen.

Bij zo'n besluit speelt uiteraard een rol, of je 't je financieel kunt permitteren. Dat was voor mij gelukkig geen probleem. En ook bracht ik mijn vakgroep er niet mee in moeilijkheden.

In deze deeltijdse status bevind ik mij zeer wel.

In de beperkte tijd, waarvoor ik werknemer ben, doe ik hetzelfde soort werk als te voren.

Dat is het welbekende mengseltje van onderzoek, onderwijs en "bestuur", waarbij het laatste in mijn geval nog steeds bijna de helft uitmaakt (vooral door mijn lidmaatschap van de U-raad).

Tot mijn gemoedsrust draagt aanmerkelijk bij het feit, dat ik niet meer hoeft te voldoen aan de fabelachtig hoge eisen die, blijkens allerlei in omloop zijnde stukken, aan een kroondocent gesteld worden.

Maar in een half uur melden wat er in het jaar 1982 gebeurd is, is onmogelijk, zelfs al blijft het beperkt tot deze subfaculteit.

In de zekerheid dat er zich in 1983 veel problemen zullen aandienen wens ik U allen, die zo graag probleemoplossend bezig bent, een voorspoedig 1983.

Dames en Heren,

Ik ben gekomen aan het einde van mijn verhaal.

Veel onderwerpen heb ik niet behandeld.

Ik heb niets gezegd over het Bestuur, of toch maar even:

Rob Olthof verliet met een zeer goede staat van dienst het Bestuur. Hij kan nu in de Raad weer zeggen wat hij wil.

Tjeerd Dijkstra verving hem.

Ik heb niets gezegd over de commissies; zij werkten door, al meende de commissie Herprogrammering, dat ze opgeheven moest worden en de Rekentuigcommissie dat zij, al tekstverwerkend, gepasseerd werd.

- Niets over de tekstverwerkers, die niet mochten maar zeer welkom bleken;
- Niets over het probleem van de secretariële hulp, nu en in de toekomst;
- Niets over de torentescoop van de Sterrenkunde. Zou die klaar zijn voordat hij verouderd is?;
- Niets over contacten en mogelijke contracten met Rijnhuizen, Philips en de N.N.V.
- Niets over de organisatie van de subfaculteit die het onmogelijk maakt in dit soort gevallen slagvaardig op te treden;
- Niets over de per 1 januari 1983 in werking getreden arbeidsomstandigheden wet, die bij zorgvuldige naleving, werken onmogelijk maakt;
- Niets over de sper op de interlokale telefoons vanaf 5 uur 's-middags;
- Niets over de Geschillencommissie;
- Niets over de Groencommissie, die nu eindelijk bomen op het Princetonplein heeft laten planten.

Kortom er is veel on gezegd gebleven.

Wat betekent dit voor de natuurkunde?

Bezuinigingen in 1987: 258 Mfl.
(= 2500 à 3000 plaatsen)

Verdeling:

academische ziekenhuizen	
+	
fac. geneeskunde	98 Mfl.
techn. hogescholen	28 Mfl.
universiteiten	132 Mfl. (x)

(x) Verdeling universiteiten:

Afslanken + interne taakverdeling	17,5 Mfl.	
Concentratie	80,5 Mfl.	(X)
Externe taakverdeling	34 Mfl.	(o)
Totaal	132 Mfl.	

(X) Concentratie:

Letteren		20 Mfl.
Soc. wetenschappen		25 Mfl.
Theologie		4 Mfl.
Geologie		5 Mfl.
Tandheelkunde	5----4	15 Mfl.
Farmacie	4----3	6 Mfl.
Soc. en fysische geografie	-1	5 Mfl.
Sterrenkunde	5----4	0,5 Mfl.
Totaal		80,5 Mfl.

(o) Externe taakverdeling:

Rechten	3 Mfl.
Econ.wetenschappen	4 Mfl.
Wijsbegeerte	2,5 Mfl.
Biologie	12,5 Mfl.
Scheikunde	7 Mfl.
Natuurkunde	5 Mfl.
Totaal	34 Mfl.

Het tweede onderwerp gaat over de bezuinigingen tussen nu en 1987.

Daags voor Kerstmis kwam dit pamflet binnen:

TAAKVERDELINGSCOMMISSIE WETENSCHAPPELIJK ONDERWIJS

TVC

EERSTE STAP NAAR TAAKVERDELING

VOORGESCHIEDENIS

Enkele begrippen

CONCENTRATIE

TAKENRIJK

AFLANKING

REGIONALE SAMENWERKING

De commissieleden

DE TAAKVERDELINGSCOMMISSIE BESTAAT UIT DE
VOLGENDE LEDEN:

A.W.F. Nuijten

oud-landdrukker leen-
digen en opleidingen
van het onderwijs van
onderwijs en wetenschap
overeen

prof. dr. C. de Boer (T.M.B.)
mr. R.B. van den Broek (M.L.)
dr. L.A.W. Buis (T.M.T.)
dr. J.J. Scholten (T.M.)
dr. C. de Man (T.M.B.)
dr. M.A. Kooten (M.L.)
mr. W.G. Kooten (M.L.)
dr. R. Pape (M.L.)
dr. J. Pape (M.L.)
prof. dr. A. Schone (M.L.)
dr. F. van der Schure (M.L.)
mr. H.A.G.M. van Steen (M.L.)
prof. dr. P.R. Wyder (M.L.)
dr. G. Grootenboer

lid van de afdeling van leen-
overeen Samenwerkende Raad
overeen

dr. J.A. Schone
dr. A.K.M. Groot
mr. A. Nuijten

landdrukker
overeen Samenwerkende Raad
overeen Samenwerkende Raad

1983:

Als ik nu mijn blik naar 1983 richt, dan zie ik twee onderwerpen, die stof tot discussie zullen geven. Eén onbelangrijk onderwerp, dat veel gekrakeel zal veroorzaken en één belangrijk onderwerp, waar men zich, misschien zelfs zonder slag of stoot, bij neer zal leggen.

Het eerste onderwerp staat in de Staatscourant van 25 november en gaat over: registratie van de afwezigheid van universitair personeel.

De richtlijnen die bij deze regeling horen treden in werking op 1 oktober 1982.

Binnen 6 maanden na de datum van inwerkingtreding stelt het C.v.B. de regeling vast, dwz per 1 april 1983!

Wel is het in de loop van het jaar 1982 tot iedereen doorgedrongen:
 dat de subfaculteit het op een termijn van zeg 5 jaar met minder middelen zal moeten doen;
 dat het verloop binnen de verschillende categoriën personeel zeer ongelijk was;
 dat we eind 1985 geen Rijkspromovendi meer zouden hebben.

Het Bestuur maakte een voorstel terzake van de landelijke taakverdeling.

De decaan loodste dit voorstel bekwaam door de subfaculteitsraad, zij het dat men algemeen vond, dat er niet veel aandacht besteed was aan de "ondersteunende diensten", zeg het niet-wetenschappelijk personeel. Daags voor Kerst werd ook dit mankement verholpen. Er zijn 2 kwartetten geïnstalleerd die de ondersteunende diensten zullen bekijken.

Alle activiteiten gaan uit van de stelling: we krijgen steeds minder personeel. Maar ook proberen we of er andere manieren zijn om de bezuinigingen te doorstaan.

We kunnen proberen een deel van onze werktijd te gebruiken voor activiteiten die betaald worden, dwz contractresearch, contractonderwijs, opdrachten voor technici. In 1982 werd een zeer bescheiden begin gemaakt met dit soort activiteiten.

Er is een regeling hoe de inkomsten, verkregen uit contracten, zullen worden verdeeld tussen vakgroep en subfaculteit. Deze regeling moet nog wel worden aangepast aan het besluit van de Raad om alle inkomsten in de personeelspot te doen.

Dat maakt de verdeling van de inkomsten er overigens niet gemakkelijker op.

Van verschillende kanten wordt mij gezegd: als de vakgroepen van hun inkomsten niets terug zien, zullen zij ook niet proberen inkomsten te verwerven.

Als er al mensen in de subfaculteit zijn die zo denken, dan hoop ik dat zij in 1983 hun blik zullen verruimen.

Ondertussen stort de buitenmuur van de Sterrewacht in!

De Kernfysica kreeg wel een brief. Daarin stond dat ze geen booster zouden krijgen.

Gevolg: de vakgroep Kernfysica heeft in 1982 een verhoogde belangstelling gekregen voor:

- 1e. de twee grote landelijke kernfysische onderzoekcentra, KVI te Groningen en NIKHEF te Amsterdam.
- 2e. voor kernfysisch werk bij lagere energien waarvoor geen booster nodig is en
- 3e. voor een mogelijke uitbating van hun apparatuur voor niet-kernfysisch werk.

Kortom: de Kernfysica is weer volop in actie.

C.v.B.:

In september trad een nieuw College van Bestuur aan, dat maar 3 weken nodig had om, middels een brief (22 september), ook binnen onze subfaculteit een lawine van activiteiten te ontketen.

Inhoud van de brief: de Utrechtse Universiteit gaat meedoen aan de door de minister gewenste discussie over de landelijke taakverdeling; faculteiten geef maar aan welk kwart van jullie onderzoek zo goed is, dat het per sé in Utrecht moet blijven.

Onze decaan greep pen en papier en schreef een fraai stuk met als uitgangspunt: binnen de fysica doen we alleen zeer goed en uitmuntend onderzoek, waarom zouden we daar wat van afstoten?

Het C.v.B., dat 14 dagen later op kenningsmakingsbezoek kwam, heeft zonder overigens het uitgangspunt van de decaan te ontzenuwen, duidelijk laten weten, dat ook de Natuur- en Sterrenkunde er aan moet geloven.

Komende bezuinigingen kunnen alleen gerealiseerd worden door taakafstoting, dwz door reorganisatie.

geld besteed?

De reisverslaggever meldt: " Rest mij nog te erkennen dat ik aan deze reis begon met een flink pakket aan vooroordelen over het Sovjet systeem.

De meeste van deze vooroordelen zijn tijdens deze reis versterkt".

STEUNFONDS FYSICA

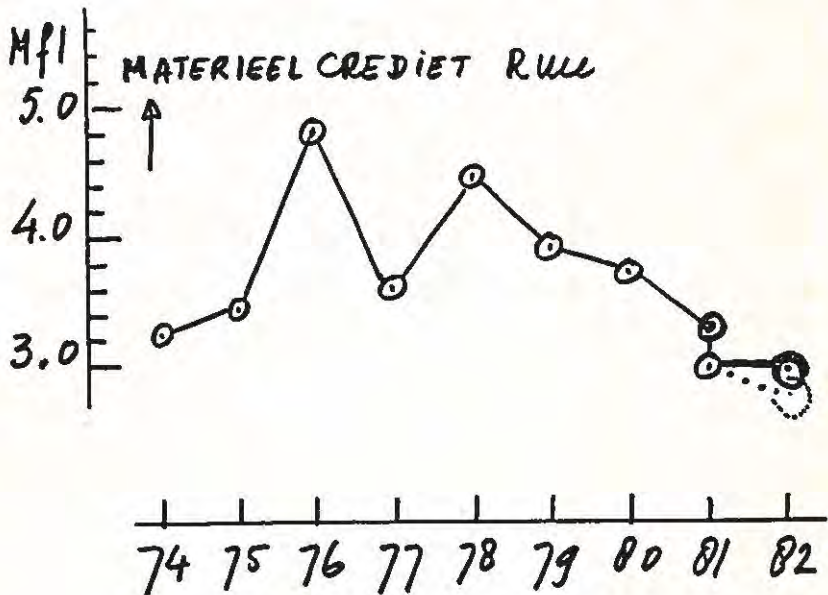
1982

SALDO 1-1	FI 6.948,02	UITKERING	FI 2800,00
RENTE	522,99	BOETE RENTE	44,36
		SALDO 31-12-82	4.576,65
	<u>FI 7.471,01</u>		<u>FI 7.471,04</u>

Huisvesting:

Vóór 1 mei 1982, zo was aangekondigd, moest er een globaal plan komen hoe de subfaculteit het met minder ruimte zou kunnen doen en hoe de Sterrenkunde en eventueel ook het laboratorium voor ruimteonderzoek in het Fysica-complex zouden kunnen worden gehuisvest. Een brief met de formele opdracht zou spoedig volgen. Die brief is er nu nog niet!

Materieel:

De subfaculteit kreeg in 1982 evenveel guldens als in 1981 en dat zal voor 1983 ook gelden. Dit is echter geen reden tot vreugde want geen prijscompensatie betekent koopkrachtdaling, dus toch minder.

Ter afronding van de financiën en als intermezzo ga ik nu voldoen aan mijn halfjaarlijkse plicht, die ik in de zomer immer verzaak.

Het Steunfonds Fysica!

Het fonds teert aardig in. Het grootste deel was nodig om de reis van AS² naar Rusland mogelijk te maken.

Ik vraag mij af of het fonds dit soort reizen echter nog wel eens zal subsidiëren, want waaraan wordt het

Post docs worden schaars, BB aanstellingen nemen toe.

We namen, zegge en schrijve, 1 rijkspromovendus aan!

Bij de anderen (FOM en ZWO) kwamen er nog 7 bij, maar ook hier gaan er meer weg dan erbij komen.

Bij de technici leed de vakgroep A.M.F. een gevoelig verlies.

Eind december overleed zeer plotseling Klaas Goslinga. Gedurende bijna 25 jaar heeft hij in FOM verband naar beste kunnen het onderzoek in wat nu Atoomfysica heet, gesteund.

Ook overleed in 1982 prof.dr. J. Houtgast, een markante persoonlijkheid en een vooraanstaand astronoom waaraan velen van ons bijzondere herinneringen hebben.

"DOORSTROMING"

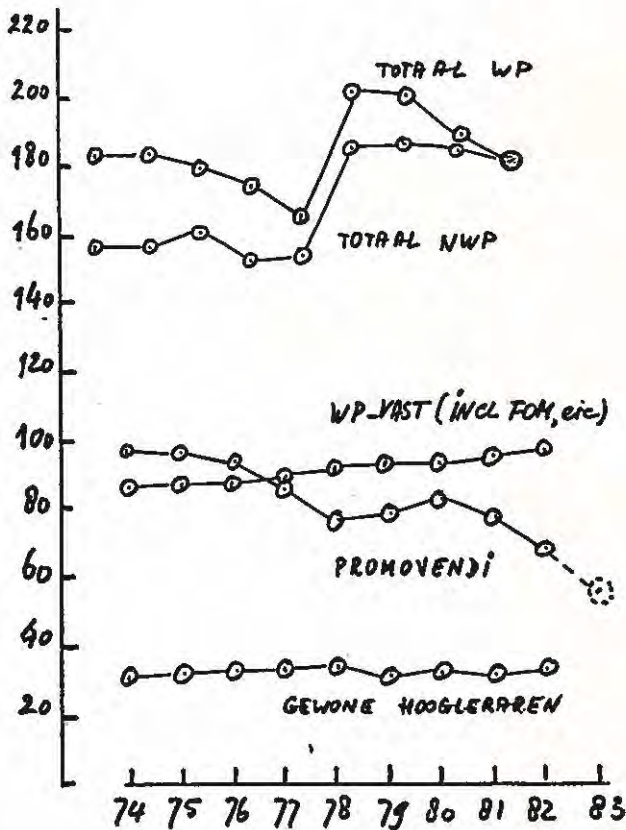
	RUU		ANDEREN	
	+	-	+	-
WP VAST	1		.7	
WP OVERIG		1.7	8	7.5
PROMOVENDI	1	2	7	11.5
TECHNICI			.5	1
ADM/SECR		46	.8	
	2	8.3	17	20
SALDO		6,3		3

Het onderzoek leverde ook onderscheidingen op:

- prof. 't Hooft en prof. Blasse werden lid van de Koninklijke Academie voor Wetenschappen;
- prof. Alkemade kreeg ten tweede male, maar nu als enige auteur, de Meggers Award van de Society for Applied Spectroscopy en wel omdat hij de detectie van één enkel atoom wist te beschrijven.

Personeel:

In 1982 begon de teruggang in personeel, met name bij de promovendi, op gang te komen.

Uit de cijfers blijkt dat het aantal 1e jaars, vanaf 1977 een flinke daling vertoont, gevolgd door een daling van het totaal aantal studenten.

Studenten aantallen bepalen mede de middelen die de subfaculteit krijgt. Daarom moeten we proberen de achteruitgang van het aantal 1e jaars studenten te stoppen.

Gelukkig is er een initiatief en wel om te proberen het aantal vrouwelijke studenten te vergroten.

Het subfaculteitsbestuur zal dit initiatief, maar ook andere, minder gerichte, wervingsacties steunen.

Onderzoek:

Er moest in 1982 veel tijd worden geïnvesteerd in de administratieve beslommingen rond de voorwaardelijke financiering.

Eerst moest er een lijst van bijna alle onderzoeken komen.

Daarna een lijst van bijna alle onderzoeken, maar nu enkele met een ster.

Daarna weer een lijst van bijna alle onderzoeken, echter zonder sterren, maar anders gegroepeerd en zonder inspanning van FOM- en ZWO medewerkers.

Tenslotte de echte lijst: d.w.z. bijna alle onderzoeken in grote eenheden gegroepeerd met in rekening gebracht de FOM- en ZWO steun en bovendien marginaal getoetst.

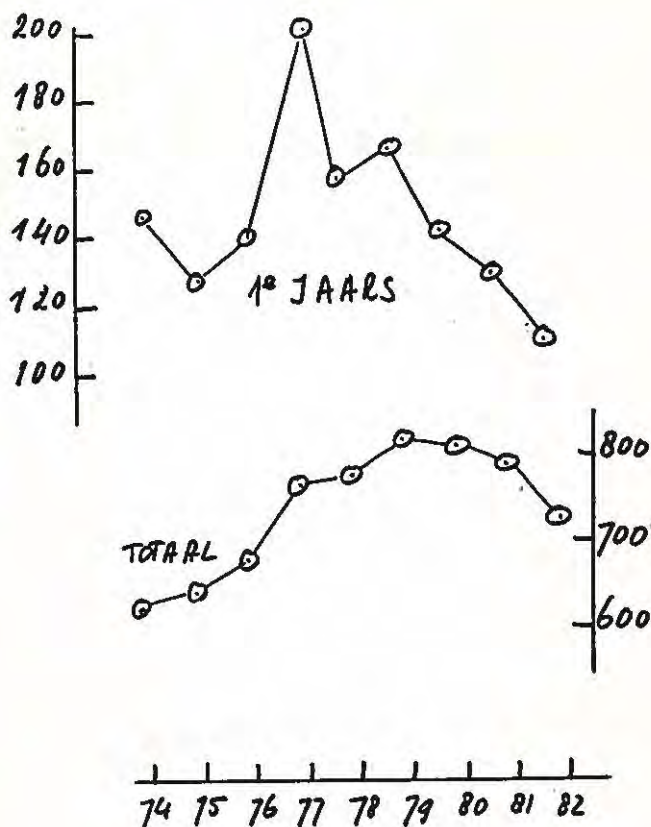
Ondanks alle tijd daaraan besteed, heeft men ook nog tijd gevonden voor onderzoek.

	1981	1982
PROMOTIES :	20(2)	17(5)
PUBLICATIES :	179	218
BOEKEN :	4	1

() = and. f. rijnhuizen

Het aantal studenten met scheikunde, biologie, farmacie en fysieke geografie als hoofdvak, lijkt zich te stabiliseren. Ook de omvang van het natuurkunde onderwijs verandert niet veel, tenzij 1983 ons verrassingen brengt.

De vakgroep Didactiek en het PLON presenteerden aan staatssecretaris Deetman het PLON-leerpakket. Een bij deze presentatie behorend experiment mislukte. Zou minister Deetman daarom denken dat het wel met minder kan?

Onderwijs:

HOOFDVAK	'81	'82
AANTAL 1 ^e JAARS	131	112
TOTAAL	791	725
CAND. EX.	78	94
DOCT. EX.	57	46
M.O.B.	7	12
MEDIANE STUDIEDUUR	7,5	6,8

BYVAK

AANTAL GTD	620	550
BYVAK	515	513

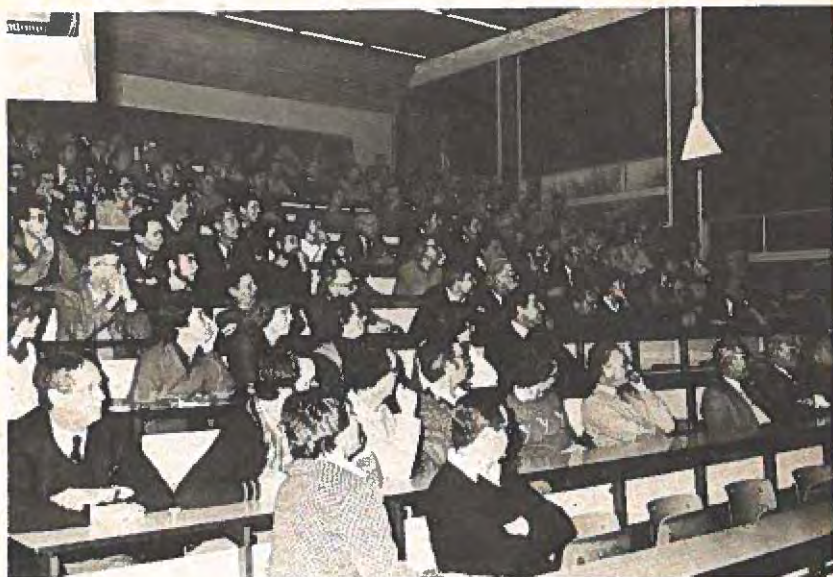
Het aantal 1e jaars liep terug van 131 naar 112. Dit is niet dramatisch, immers in '81 werden de geofysici wel en nu niet meegeteld.

Toch iets minder! Het totaal aantal studenten is kleiner. Elf candidaatsexamens meer. Het lijkt erop alsof de studenten van vóór "82" de geherstructureerde studie trachten te mijden.

Het aantal afgelegde doctoraal examens was minder; dit fluctueert erg.

De Mediane Studieduur wordt langzaam teruggebracht tot beneden de 6 jaar.

Bij het GTD onderwijs loopt het aantal terug, omdat minder studenten natuurkunde als steunvak in het 1e en 2e jaar krijgen. Veel programma's staan echter nog niet definitief vast.

GELUKKIG NIEUWJAAR.

Samenvatting van de nieuwjaarstoespraak die de secretaris van onze subfaculteit, dr. P.J.Th. Zeegers, op 3 januari 1983 hield.

In een jaar kan er veel gebeuren.
Er zijn jaren, dat er ook veel gebeurt.
1982 was zo'n jaar.

We kregen een nieuwe regering en een nieuw C.v.B.
We kregen geen banenplan, maar gingen de taken verdelen.

Het onderwijs werd geherstructureerd, het onderzoek wordt nog slechts voorwaardelijk gefinancierd.

Dit is, kort samengevat, wat 1982 ons bracht.

Een aantal onderwerpen wil ik in iets meer detail behandelen.

